

Gospodarske stvari.

Cvétar, cvétni ubadar cvétni rilčkar.

I. (*Curculio* ali *anthonomus pomorum*. L.) Hroščič je pol centimetra (5 mm.) dolg in nekoliko ožji; je rujave barve s svetlejšimi poševnimi progami na ščitkih ali roženih krilih; te proge pa pozneje bolj belkaste postanejo; na zadnjem koncu zgornjih krilic ima po eno prav razločno črno-rujavo piko. Glave je črnkaste, rilček ima tenjk in dolg. — Ličinka njegova je $\frac{1}{2}$ centimetra dolga, ima črno glavo; buba je rumenkasta. Hrošček ta prikaže se junija meseca, objeda mlado perjišče, a posebne škode s tem ne dela sadnemu drevju: prezimuje pod prstenimi kepami, kamenjem, in v razpoklinah stare drevesne skorije. Aprila in maja meseca prihodnjega leta prikaže se zopet na dan, oplodi se na cvétnih popkih sadnega drevja (najraje na jabolčnih in hruševih); oplodena samica v osmih dneh 40 do 50 jajčic v cvétne popke tako položi, da v vsak cvét pride po eno jajčice, iz katerih se okolo srede meseca maja 2 do 3 milimetre dolge ličinke izvalé; živé se ob cvetu in v njem osobito vse prašnike čisto požró; eveč se popolno zapre, posuši in slednjič uničen odpade, kar ljudje sploh in navadno „palež“ imenujejo in po krivici neki strupeni rósi pripisujejo, a to vse pa edino le mali rilčkar „cvétar“ in „cvétna zavijavka“ zakrivita in načinita. Zabubovanje njegovo izvede se koncem maja meseca; a osem dni pozneje pride pa uže kot rilčkar na dan.

Pokončuje se najzdatnje s tem, da se na prtljivostih in špalirjih usušeno cvetje sredi in proti koncu meseca maja, dokler se u njem še ličinke in bube nahajajo, obira in sežge, na visokem drevju pa to izvesti ni mogoče; njegovo premoževanje zatira se pa najuspešnejše, ako se v zimskem njegovem bivališču vniči, kar se doseže z globokim prekopavanjem zemlje okolo drevja, oddrgnevanjem rapove kože raz drevesnih debel, a debela sama naj se potem dobro z apnom pobelijo; to pomore, da ta malo-pridnež na njih več rad ne prezimuje. — Vsako leto bilo bi več ali manj sadja, jabolk in hrušek ko bi ga „cvétar“ in „cvétna zavijavka“ prec pomladi v cvétji tako grozovito in neusmiljeno ne vničevala. Gospodarski list.

Trženje s sadjem je živahno posebno kraj Mure, Drave in Save pa na železniških stacijah. Prekanjeni trgovci znajo pa sadjarja dostikrat prevariti. Neki kupec pride in veliko obeča pa pri prejemu odtegne kar 50 kilo ter neče plačati, ali da nekaj nadavka posestniku ter ga pusti na cedilu prepustivši mu nadavek. Potem pošlje mešetarja, ki po jako nizki ceni sadje izvabi. Tako je kupec in mešetar na dobičku. Kazalo bi, ko bi več posest-

nikov skupaj najelo vagon na železnici in tržilo s sadjem. Najlepše namizno sadje velja 12—14 fl. štrtinjak ali 7—8 fl. za 100 kilo (= 178 $\frac{1}{2}$ funta); dobro namizno sadje 10—12 fl. štrtinjak ali 6—7 fl. za 100 kilo, srednje dobro sadje 8—10 fl. štrtinjak ali 5—6 fl. za 100 kilo, lepo sadje za prešanje 5—7 fl. štrtinjak ali 3—4 fl. za 100 kilo, slabo sadje prešno 3—5 fl. štrtinjak ali 2—3 fl. za 100 kilo.

Dopisi.

Iz Maribora. Naša slovenska posojilnica vrlo napreduje, predzadnjo soboto je imela 12.000 fl. prometa. Res boljših mož nismo mogli temu zavodu dati kot voditelje. — Meščanom se pozna, da je volilna borba prenehala; postali so dosta mirnejši. Nova skladišča v Melji shranjujejo v sebi ogromne množine raznega blaga, ki tam nekaj časa leži, dokler ne pride čas, da se dalje odpošlje po železnicah. — Novo poslopje za hranilnico in deklško šolo za stolnim farovžem hitro raste iz tal; sedaj lotijo se uže drugega nadstropja. Ko bo dozidano, videli bodo meščani potrebo, da se lepemu posloppju raztegne ozka ulica na širen trg do stolne cerkve, kasine in škofijskih hiš. Kazala se bode potreba lepše stolne cerkve. Toda brez denarjev ostanejo želje tukaj samo želje, a denarjev v to svrhu sedaj ni! Iz istega uzroka vlečejo na to, da se zaprta stolna cerkva naj popravi, zlasti presbiterij, namesto oboka bi se jej naj dalo leseno stropje. — Sadja so letos tukaj mnogo nakupili in po železnici dalje poslali. Mošta vozijo vozači zaporedom v mesto, cena polovnjaku je 56 — 80 fl. — Liberalci v Kamci še zmiraj časih zmislijo na tamošnjega bivšega kaplana č. g. Čagrana. Eden izmej njih rekel je nedavno: dobro, da je odšel v Sarajevu, pri nas bi itak ne dobil nič vinske zbirce. Odgovorilo se mu je: to je res, zbirce vinske bi mu ne dali Vi, potem Graze, Pirker, Zwettler, ker nimate nič vinogradov. — Bauernvereinski glavar ni več oskrbnik na grajščini Spielfeld in njegov adjutant je tudi na slabšem konji, kakor je nekdaj bil. Bauernvereinsko delo nič ne napreduje!

Od Ščavnice. II. Da se pa na dolgem potovanji iz Cmereka na Dunaj ne bi samo jednemu rekurzu kaj nenavadnega pripetilo, sklene se zaradi večje sigurnosti jeden prepis naravnoč po „luftbalonu“ do ministerstva poslati, kar se je tudi zgodilo. Oba rekurza sta bila izmed 46 posestnikov od 41, med njimi $\frac{3}{4}$ obč. odbornikov podpisana in takej po zgoraj navedenih potih odposlana. Da bodo Rožengruntarji tako „surovo“ proti volji cmureških mogočnejev rekurirali, tega si ti gospodje namer v spanji niti misliti niso mogli, zato je

vse to kakor strela dregnolo v njihovo sršenovo gnezdo. Kakor besni so se po posvetovanji razpršili na vse strani pridigovat pismo in ustmeno, naj zdaj pomaga vse, kar pomagati more, da jih ta udarec smrtno ne rani. Njihov „šulvereinski“ glavar, nek doktor z vsemi svojimi pomagači sestavi in odpošlje takoj: „Mahnruf an die Bewohner der Gemeinde Rosengrund!“ V tem razgrablja zveličavno važnost in nebeške nasledke tistim, kateri samo nemški znajo, kajti „deutsche Ehre, deutsche Sitte, deutsche Bildung“ jih reši vsake pogibelji in nesreče, naj si bojo menda še takšni lenuhi, in zapravljienci. Kdo pa je ta veliki gospod doktor. On je bogataš, je tržan in da navedem samo jeden slučaj kako časih zna ravnati, naj služi ta: Obiskoval je nekega g. župnika v Slovenskih goricah ob nemški meji dolgo časa. Dokler so ta gospod g. župnik živeli, zahtevali so večkrat naj napravi račun, da mu zamorejo platiti in dolg poravnati o pravem času a vsakokrat je vedel kak drug izgovor najti. Ravno ta dan pa, ko so omenjeni župnik vmrli, tirjal je na njihovo zapuščino za svoj dolg. Za „šulverein“ pa lovi ljudi, kakor le more. Po omenjenem „mahnrufu“ skakali in plazali so Cmurečani pozamezno ali tolpoma od hrama do hrame od štale do štale, da bi jih nagovorili in pridobili za podpisavo protirekurza, kterege so med tem časom tudi že skovali bili in sicer v prav „šulvereinskem“ smislu, tako da je jeden gospod prečitavši ta protirekurz pri ponudbi k čitanju drugemu gospodu dejal, naj poprej debelo požere prav močnega žganja, da mu pri čitanji ne bi hudo postalo in istino je govoril. Po vsem najhujšem naporu in prizadevanji in poleg vsega tega, da je bil obč. predstojnik prvi podpisan, naložili so vseh podpisov 6, tako, da so jednega le od poprejšnjih za se vlovili, ali na kakšen način? — Tako stoje stvari še sedaj in počakati še moramo, katerih bode zmaga. Omenjati še je, da so „šulvereinovci“ z vsemi svojimi šestimi podpisi prepozno rekurirali.

Iz Dobrne. (Trgatev) se pri nas navadno začenja ob prazniku sv. Terezije. Le škoda, da je letos prva polovica oktobra grozdju slabo stregla. Vsled deževanja so namreč zrele jagode začenjale tu in tam se kaziti, a zelene niso mogle dozorevati, to velja posebno o neke vrsti trte, ki si rada veliko grozdov navesi, („bledanja“ jo imenujemo. Obrodek računijo v obče srednji glede kolikosti in blizo tako z obzirom na kakovost. Sicer pa našemu kmetu občutljivo stopa na pot ogrsko vino, kterege se po gostilnicah primeroma menda največ iztoči. Dokler je še mošt v kleti, zdi se, da ga le dolžniki lahko v „denar“ spravijo, ostali vinogradarji ga pa nimajo v tolikej meri, da bi zamogli brez škode z njim dolgo čakati na

kupca. In letos se je na nekem vrhu oglašil klópotec, kar med nami ni ravno navada, kakor da bi hotel oznanovati, da se po tukajšnji okolici še nahajajo vinorodni griči in da po naših krajih prisluženi denar naj ne potuje po nepotrebnem v druge dežele. Zato rajši so pač hvale vredni tisti barantači, ki, izvzemši silo, rajši kupujejo pri domačinih, če tudi bi blago morali po nekoliko dražje plačevati.

Iz Ljubnega. (Ogenj, nesreča.) Komur je znan naš naroden trg, njegove nakopičene hiše i gospodarska poslopja, zvečinoma s slamo krita, bo toliko večje sočutje imel, ako izve, da je ruder žar oblačno jutro dne 13. oktobra t. l. kakor blisk razsvetlil. Plat zvona, tužno zvonjenje, je zdramilo i zvabilo ljudi na kraj gorišča. V sredi trga vnel se je hlev, kako je požar nastal, se ne ve, ter ta požrešni element se tako naglo širil, da so otroci na pol goli svoje postelje zapuščali, njih i ljudstva strašen krik nam še zdaj živce pretresa. Početkom bilo je vse zbegano in zmešano. Neizmernej delavnosti tukajšnjih tržanov, srčnosti fantov, na pomoč dohitelim Gorjancem in Radmirjancem, kakor tudi od žensk neutrudljivemu prinašanju vode v staro že doslužno trško brizgalnico, skrbnemu polivanju raznih streh i tihemu zraku se je zahvaliti, da ni ogenj več upostožil, nego hleve i vso krmo trem pa nekoliko zavarovanim gospodarjem: Franu Sedovnik, Ivanu Žmave i Štefanu Hanžić p. d. Grega; poslednjemu še tudi deloma prostorno hišo. Pri vsej nesreči se je po neutrudljivem gašenju zahvaliti, da so živino i ogenj omejili, inace znal bi celi spodnji trg s farno crkvijo vred postati ognjeno morje; kar bi se bilo pripetilo, ko bi ne bili koj zajedno na pomoč došli iz Gornjegograda, s svojima brizgalnicama i vrla požarna bramba Rečiška s svojo novo res krasno brizgalnico, kojej delavnosti in spretnosti ognjegascv se je vse čudilo, da so tako rudeči plamen pokončali. Naj bo tukaj vsem vrlim gasilcem i pomagačem javna ter presrečna hvala izrečena! Najhuje po rudečem plamenu zadet je Grega, ki je tekom leta že večkrat onesrečil i skoz to, bi rekel, v dotiko oskrbnika v Gornjemgradu prišel, kateri baje namerava to pogorišče od onesrečenega kupiti, ter potem židovom, sedaj v našem imajočim škofovske žage v Vrbovcu poleg Nazareta prodati. Zato je želeli, da nesrečnežu tukajšnje prebivalstvo zadatno pomaga, do popravi hišo i hleva, inace bo marsikteri v teku malih let še bridko obžaloval. Druga nesreča, ki je stala človeško življenje, zgodila se je 11. t. m. ob meji Solčavske i Lučke fare. Pri Tebrovi nad „Iglo“ je človek v deročo Savinjo pal i vtonil, kojega mrtvo truplo je voda več nego 2 uri nizdol do Podjezernikove brvi zanesla, ter so ga ob pečine nekoliko obtolčenega še le 13. t. m. našli. — Alj bodo

dotične občine šo delj časa o popravi dotične brvi se prepirale, i ukazom slavn. okrajn. zastopa nasprotovale, alj še hočete več takih nesrečnih žrtev doživeti?

Iz Zamajec pod Ptujem. (Zadnja vccenitev) gruntov, od nemških liberalcev ubogim kmetom sklenjena, kaže žalostne nasledke, večji davek. V dokaz bodi sledeče: Parcela št. 902 v srenji Slomski je travnik, ki meri 1137¹/₂ kl., je bil v starem katastri uvrsten v 3. razred ali „klas“, in je bil čisti hasek izračunjen 1 gld. 35 kr. Nova vccenitevška komisija pa je uvrstila v 4. razred, in sedaj je čisti dohodek izračunjen 6 gld. 57 kr. Ker sem se več let hotel prepričati, koliko je seno in otava bila vredna, tako sem na tem travniku večkrat krmo prodal ali nobenokrat nisem čez 5 fl. dobil, tedaj slobodno da je le 4 — 5 fl. krma na tem travniku vredna. Sedaj pa računimo: 2 kosca sta potrebna, kosec od zore do pol dneva služi 60 kr. ob južni pol litra vina, je 10 kr., zajutrek in obed je 30 kr., tedaj veljata dva kosca 2 gold.; sedaj morata biti 2 grabljača, vsak služi 50 kr. Tedaj, če je lepo vreme, je seno v 2 dnevih suho, in grabljača zaslužita 2 fl.

Če vreme moti, pa še več, vožnja tudi velja nekaj, enkrat 80 kr. Tedaj so stroški vsi skupaj 4 gld. 80 kr. in čistega haska samo 20 kr.; cenilna komisija pa ga je izračunila 6 fl. 57 kr. In tako se je mnogim godilo. Kmetje želimo, naj bi naš državni poslanec, č. g. Raič, to v zbornici povedal, da se odpomore! Opomnja uredništva: nova vccenitev se ne da sedaj obče nasvetovati, saj je zadnja stala 25 milijonov. Toda drugače se da pomagati, namreč da se odstotki, po katerih se gruntni davek računi (22¹/₂ %) znižajo. In to je tudi pravično. Kajti grunti so sploh preveč obdačeni, kar je tem občutljiveje, ker pridelkom cena pada. Tudi deželnih doklad preveč na grunte nalagajo!

Iz Savinjske doline. (Posvečevanje nove cerkve) v Grižah se je pri najugodnejšem vremenu v nedeljo 19. oktobra prav slovesno vršilo. 15 duhovnikov streglo je pri tej svečanosti Njih prevzvišenosti mil. knezoškofu Lavantinskemu, ki so po dokončanem posvečevanju v novi cerkvi zbrani brezštevilni množici v lahko razumljivi besedi razlagali pomen te svečanosti. Po slovesni sv. meši zapeli so zahvalno pesem prevz. in mil. g. knezoškof, ki so potem prvi šli okoli oltarja, ter nov velikodušen dar položili na novi oltar za poravnanje dolgov, kateri še delajo skrbi č. gosp. župniku M. Arzenšku, ki so to lepo cerkev večji del le z milodari postavili in lepo ozalšali.

Iz Velenja. Res smejeti se mora človek, ako čita, kako se naši nemčurji prizadevajo osmešiti pred celim svetom veseli i krasni izlet „Savinjskega sokola“ v naš prijazni trg Velenje

dne 7. preteč. meseca. Se ve da se ne sramujejo pri tem se poslužiti najočitnejših neresnic, katere dovolj kažejo kakega značaja da so ti gospodje. Tudi jaz sem bil dotični dan v Velenji, pa nisem nikder videl le enega iz mej nas, ki bi se bil jezil, pač pa so hodili naši nasprotniki kakor purani sim in tja ter zabavljali krasnim pripravam. Tri najodličnejše hiše, med njimi tudi hiša g. župana Ivana Rak, koji gospod je v pravem pomenu obertnik in krčmar ter se ni dal premetiti v kljub silnemu prigovarjanju nekih sotržanov prostorov za veselico ne odstopiti in dvoran ne okinčati, krasno z cesarskimi, so bile s slovenskimi in štajerskimi zastavami okinčane (hiša g. župana, g. okrajnega načelnika in hiša prvega štacunarja g. Mahana). Vse veljavnejše velenske gospice, krasno oblečene, s prelepimi venci na ramah in šopki v rokah, so pri lepem slavlolu poleg sprejemnega odbora „Sokole“ sprejele, ter teh starost, podstarost, zastavonošo, trobentača i. t. d. z venci obdarile. Pri vrodu zkož trg so letali krasni šopki in venci spleteni od nježnih rok vrlih Velenčank skozi okna najvegavnejših hiš. Vrtni prostori g. Iv. Raka so bili tako krasno prirejeni in tako ovenčani, da je srce gostom veselja poskakovalo, v hrabrih slovenskih prsih. Ostali so pri nas do 10. ure in se potem v trdej temi odpeljali, dasiravno se je že od neke pijane druhal glasno groženje slišalo: Živeli Savinjski sokoli. Da se zopet vidimo!

Iz Ljutomera. (Pri zadnjem volitvi) je naroden rokodelec pred našimi Nemci in nemčurji to pregreho učinil, ka je volilce slovenskega roda vabil na volilni shod v Vaupotičevo gostilno in da možakom živo na srce polagal narodno voliti, ker so se liberalci poprijeli privandranega tirolca Aussererja, da nas Slovence še bolje ponižajo in užalijo. Drugi večer pride rokodelec v krčmo k Sideritschu, a ta oštirjaš ga napade in pred vsemi gosti osramoti in „špijonstva“ podolži, za to ga razžaljenec toži in Zidarič je od c. k. sodnije obsojen na 30 fl. plače ali 6 dni z 2 postoma ječe. Ta Zidarič je najbolj za liberalce trpel, po noči je nemške plakate pribijal in pri tem še na Kovačevem voglu stol pozabil. Vsled tega mu so izostali in tudi kmetičk. ljudstvo Ker je pa ta rokodelec liberalcem več, in enega celo zanesljivega volilca vzel, so ga morali gospod „Pürgermeister“ tožiti. S svojo tožbo so dobili dolgi nos in še nekaj! Zdaj pa ga hočejo z lakoto vničiti, kajti žugajo mu nikakega zaslužka privoščiti. No, v Ljutomeru slovenski rokodelec lahko brez nemškega dela živi. Ko bi nemci lepo svoje narodnosti se držali in volili, nas pa pustili; ostal bi lepo stari mir med nami, kajti mi nismo ne od ednega nemca tirjali z nami voliti. Ali naša nemška betvica je vda-

rila med nas, ter mešala z goldinarji, prasci, slamo in žganico, poštenejšje pa, katerih se ni upala pridobiti, vsaj na sejem porinola. Za Aussererja je glasovalo više 30 Slovencev, n. pr. Toplak, Klobučar, Koc, Pintarič, Jesenik, Zidarič, Viher, remenar Žmavec, „bürgermeister Hausknecht“, Konjoderec in mož iz Bunčan. Slovenci trdno upamo, da zmaga naša pravična reč. Na našem domu morajo nam naše narodne navade in pravice obveljati, in čí so te našim nemcem preveč slovenske, si lahko pomagajo; saj se lahko vrnejo, kamor njihovo srce toliko poželi. Mi pa zemlje svojih očakov zapustiti ne smemo, kajti le samo tukaj je naš dom.

Spreobnren liberalce.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar mudi se sedaj v Budimpešti; delegacije bode letos zborovale tudi tam in državni zbor bo sklican proti koncu novembra, zboruje do velikenoci; potem bo razpusčen in meseca maja prihodnjega lota vršijo se nove volitve. Tega ne smemo pozabiti. Poljaci in radostno poročamo tudi kranjski Slovenci se uže pripravljajo; osnovali so izvrševalni odbor, v katerem so gospodje: Bleiweis, Poklukar, Klun, dr. Vošnjak, Murnik, Graselli, Svetec, Robič in Šuklje. — V koroškem deželnem zboru je č. g. Einspieler krepko zahteval krščanskih šol in poučevanje v materinem jeziku, sicer je šola zastonj; liberalci so se upirali pa resnica g. Einspielerjevih besed jih je hudo spekla. — Solnograški deželni zbor prosi, naj bi se v Solnogradu hitrej ko mogoče ustanovilo katoliško vseučilišče. — V gornjeavstrijskem deželnem zboru tirjal je zlasti škof Rudigier krščansko šolo, ker so nekateri učitelji začeli katehetom za hrbiti učiti, da je človek iz opice ali „ofov“ porojen in torej živinče brez neumerjoče duše. — Česki deželni zbor bil je proti nemškim liberalcem jako prijazen in celo predlog dr. Herbstu sprejel, naj se okrajne sodnije po narodnosti razdelijo; pristavil je le, če to dotedne občine želijo. Bil je tudi sprejet predlog grofa Henrika Klam-Martinića, naj se na vseh gimnazijah in realkah na Českem dijaki učijo nemški in česki, slednje le, ako starši želijo. — V Črni na Sleškem zahteva 2500 Slovanov za svojo deco slovanske ljudske šole. Ne dovoli se. Drugače je se vé v Ljubljani, kder se morajo vsi slovenski otroci nemški učiti zavoljo pešice nemških otrok. — Vogerski državni zbor sedaj v Budimpešti zboruje; minister Tisza mu je razložil, da shod treh cesarjev v Skiernevicah druga ne pomeni nego mir, ki je zdaj zagotovljen. — V hrvatskem deželnem saboru so Starčevićjanci v adresi do cesarja zahtevali, naj združi slovenske, Hrvatke pokrajine

s Bosno in Hercegovino v eno veliko skupino; davkarski eksekutorji so mnogim hrvatskim kmetom vso živino zarubili in prodali. Baron Rukavina jo kupi za 6000 fl. in kmetom da v rejo ter odpotuje. Mej tem planejo eksekutorji zopet na kmete, jim vzamejo živino in prodajo. Povrnivši se baron zahteva svojo živino od financarjev madjaronskih nazaj in ker je bila uže zvečinoma poklana, izplačajo 50.000 fl. odškodnine. Lep red madjaronski na Hrvatskem.

Vnanje države. Na Nemškem je umrl vojvoda Braunsšveigski in zapustil deželovojvodi Kumberlandskemu, pravemu kralju Hanoveranskemu. Toda kakor Hanover tako so tudi Braunsšveig sedaj Prajzi pograbili. To je uže tako prajzovska stara navada. — Freimaurerji belgijski so pri volitvah v mestne zastope v mnogih mestih zmagali, česar se naši liberalci bolj veselijo, kakor če bi njihov Herbst bil zopet minister postal. — Francozi so Kitajce sicer večkrat natepli pa vojska traja naprej, in so prisiljeni 10.000 mož poslati v Azijo, če nečejo vsega zgubiti, kar so do sedaj priborili. — V Moskvi na Ruskem bil je velik požar, pogorelo je blizo 400 štacun; ruski vojaki bližajo se Afganistanu, da zasedejo tamošnjo mejo. — V Londonu so zasledili zarotnike nevernike, ki so sklenoli mesta na Angleškem in v Belgiji z dinamitom oškodovati. — Angleži so prisiljeni celo svojo pomorsko vojno brodovje dati popraviti, kar bo stalo veliko milijonov.

Za poduk in kratek čas.

V Sarajevo.

(Dopisuje J. Čagran, veroučitelj v Sarajevu.)

IV. Živež Turkom je: govedina, ovčetina, perutnina, riž, šalata, sladke dinje in sadje, ubogim pa večidel le kruh, pečene navadne buče ali tikve, surove posoljene murke, luk, kuhana in pečena kuruza. Ker vina piti ne smejo, uživajo le obilno kavo in nekaj rakije. Pijan Turek je bela vrana, vsaj kolikor sem dosihmal videl in čul. Lepo in hvalevredno je obnašanje turških otrok do svojih staršev in poprek do starejih ljudi; slobodno bi si tukajšnjo otroško hvaležnost, pokorščino in spoštovanje do staršev naši otroci v izgled vzeli. V obče smem reči, da je Turek dober in hvalevreden človek, izgredi se prigradijo le redko in izvanredno proti kristijanom, kedar kateri turških „šeh-ov ali prerokov Turčine naščuje. Bil sem v odličnih in prostih turških hišah z največjo gostoljubnostjo in prijaznostjo brez vsega hinavstva sprejet. Občudovanja vreden je ozir celo prostih Turkov krščanskemu gostu nasproti. Človek hodi miren in nežaljen povsod, katoliški duhovnik pa je osobito med Turci